

BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Stanisław Trociuk

KANCELARIA SENATU
Kancelaria Ogólna

2015 -09- 07

Wpł. Nr dz. BPS/SSAb.....

Warszawa, 22.09.2015 r.

IV.511.154.2015.AJ

SEKRETARIA T

Biura Prac Senackich

Wpłynęło dn. 7-09-15
nr. 5516.....podpis.....

Pani
Maria Pańczyk-Pozdziej
Wicemarszałek Senatu RP
odpowiedzi@senat.gov.pl

Smętność Pani Marszałek

W odpowiedzi na przesłane Rzecznikowi Praw Obywatelskich pismo z dnia 14 maja 2013 r., (nr BPS/043-74-3226-RPO/15), dotyczące oświadczenia Senatorów RP Grzegorza Wojciechowskiego, Jarosława Rusieckiego oraz Kazimierza Wiatra w sprawie Pani Moniki W , pragnę zwrócić uwagę, iż przedstawiona sprawa została rozstrzygnięta przez niezawisły sąd.

Na podstawie akt sprawy Sądu Okręgowego w Kielcach (sygn. akt), ustalono, iż wnioskodawczyni nie zaskarżyła rozstrzygnięcia w/w Sądu skargą kasacyjną, która była w sprawie dopuszczalna.

W chwili obecnej nie jest możliwe wniesienie skargi kasacyjnej przez Rzecznika Praw Obywatelskich albowiem upłynął już termin określony w art. 398⁵ § 2 k.p.c.

Nie jest również możliwe wniesienie przez Rzecznika skargi do Sądu Najwyższego o stwierdzenie niezgodności z prawem przedmiotowego orzeczenia.

Zgodnie z art. 519² § 1 k.p.c. można żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia co do istoty sprawy sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego postanowienia w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe.

Wskazany przepis wyraża m.in. zasadę, że przesłanką dopuszczalności skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest rzeczywista niemożność zmiany lub uchylenia kwestionowanego orzeczenia, co ma miejsce m.in. w sprawie nickasacyjnej. Wykazanie tej przesłanki jest jednym z istotnych wymagań skargi (art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c.). Przepis ten konstytuuje zasadę, że przesłanką dopuszczalności skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest wykorzystanie przez stronę wszystkich przysługujących jej środków

prawnych. Tymczasem w zgłoszonej sprawie nie zostały wykorzystane przysługujące środki prawne, gdyż nie została wniesiona skarga kasacyjna.

Wyjątek od wskazanej wyżej zasady, że przesłanką dopuszczalności skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jest wykorzystanie przez stronę przysługujących jej środków prawnych przewiduje art. 519² § 2 k.p.c., zgodnie z którym w wyjątkowych wypadkach, gdy niezgodność z prawem wynika z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela, można także żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia co do istoty sprawy sądu pierwszej lub drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych, chyba że jest możliwa zmiana lub uchylenie postanowienia w drodze innych przysługujących stronie środków prawnych.

A zatem w sytuacji, gdy strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych, przepis ten uzależnia dopuszczalność skargi od kumulatywnego spełnienia dwóch przesłanek:

1/ istnienia wyjątkowego wypadku oraz

2/ występowania niezgodności z prawem o kwalifikowanym charakterze, wynikającej z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela.

W postanowieniu z dnia 2 lutego 2006 r. sygn. akt I CNP 4/06 (OSNC z 2006r., nr 6, poz.113) Sąd Najwyższy wskazał, że istnienie wyjątkowego wypadku, o którym mowa w art. 424¹ § 2 k.p.c. może wchodzić w rachubę w sytuacji, gdy strona nie skorzystała z przysługującego jej środka zaskarżenia z powodu ciężkiej choroby, katastrofy, klęski żywiołowej lub uzyskania błędnej informacji od pracownika sądu. Takiego wyjątkowego wypadku nie stanowi natomiast rezygnacja ze sporządzenia skargi kasacyjnej np. z powodu przekonania o braku podstaw do jej wniesienia lub wątpliwości co do jej skuteczności albo ze względu na „utrata zaufania do sądów” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 2006r. sygn.akt I CNP 4/06, OSNC z 2006r., nr 6, poz. 113 oraz z dnia 20 kwietnia 2007r. sygn.akt IV CNP 37/07, niepubl.). Jeżeli zatem nie zachodzi wyjątek, o którym mowa w art. 424¹ § 2, wówczas skarga - w myśl art. 424⁸ § 2 *in fine* k.p.c - podlega odrzuceniu.

W tym stanie rzeczy, wobec braku podstaw do podejmowania przez Rzecznika Praw Obywatelskich dalszych działań w objętej wnioskiem sprawie, zmuszony jestem poprzestać na przekazaniu Pani Marszałek niniejszych wyjaśnień.

Przedstawione wyżej stanowisko Rzecznika Praw Obywatelskich zostało przekazane Pani Monice W oddzielnym piśmie.

Z poważaniem

